

สรุปขั้นตอนการเสนอขอปรับปรุงหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565)
คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

.....

การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2565) ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุม ดังนี้

1. คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร สาขาวิชาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน
ในการประชุม ครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2564
2. คณะกรรมการวิพากษ์หลักสูตร สาขาวิชาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน
ในการประชุม ครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2564
3. คณะกรรมการอาจารย์ประจำหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนา
ภูมิสังคมอย่างยั่งยืน
ในการประชุม ครั้งที่ 6/2564 เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2564
4. คณะกรรมการวิชาการคณะผลิตกรรมการเกษตร
ในการประชุม วันที่ 11 มกราคม 2565
5. คณะกรรมการประจำคณะผลิตกรรมการเกษตร
ในการประชุม วันที่ 12 มกราคม 2565
6. คณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์
ให้ความเห็นชอบหลักสูตร
ในการประชุม ครั้งที่ 1/2565 วันที่ 26 มกราคม 2565
7. คณะกรรมการวิชาการบัณฑิตศึกษา
ในการประชุม ครั้งที่ 2/2565 วันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565
8. คณะกรรมการด้านวิชาการ
ในการประชุม ครั้งที่ 3/2565 วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2565
9. คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย
ในการประชุม ครั้งที่ 6/2565 วันที่ 7 เมษายน 2565
10. คณะอนุกรรมการกลั่นกรองหลักสูตรสภาวิชาการ (หลักสูตรกลุ่มเกษตรศาสตร์)
ในการประชุม ครั้งที่ 1/2565 วันที่ 21 พฤษภาคม 2565
11. คณะกรรมการสภาวิชาการ
ในการประชุม ครั้งที่ 5/2565 วันที่ 28 พฤษภาคม 2565
12. สภามหาวิทยาลัย ให้ความเห็นชอบหลักสูตร
ในการประชุม ครั้งที่ 4/2565 วันที่ 11 มิถุนายน 2565

หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา : มหาวิทยาลัยแม่โจ้
คณะ : คณะผลิตกรรมการเกษตร

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อหลักสูตร

รหัสหลักสูตร : 25500131111608
ชื่อหลักสูตรภาษาไทย : หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน
ชื่อหลักสูตรภาษาอังกฤษ : Master of Science Program in Geosocial Based Sustainable Development

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็ม (ภาษาไทย) : วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน)
ชื่อย่อ (ภาษาไทย) : วท.ม. (การพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน)
ชื่อเต็ม (ภาษาอังกฤษ) : Master of Science (Geosocial Based Sustainable Development)
ชื่อย่อ (ภาษาอังกฤษ) : M.S. (Geosocial Based Sustainable Development)

3. วิชาเอก : ไม่มี

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร

แผน ก แบบ ก 1	36	หน่วยกิต
แผน ก แบบ ก 2	36	หน่วยกิต
แผน ข	36	หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1 รูปแบบ

หลักสูตรระดับปริญญาโท 2 ปี

5.2 ภาษาที่ใช้

หลักสูตรจัดการศึกษาเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

5.3 การรับเข้าศึกษา

รับนักศึกษาทั้งนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างชาติที่มีพื้นฐานความรู้ด้านภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

5.4 ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยอื่น

-

5.4 การให้ปริญญากับผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญาเพียงสาขาวิชาเดียว

6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาเห็นชอบ/อนุมัติหลักสูตร

- 6.1 หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565 ปรับปรุงจากหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560
- 6.2 กำหนดเปิดสอนภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2565
- 6.3 คณะกรรมการวิชาการบัณฑิตศึกษา เห็นชอบให้นำเสนอต่อคณะกรรมการด้านวิชาการ ในการประชุม ครั้งที่ 2/2565 เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2565
- 6.4 คณะกรรมการด้านวิชาการ เห็นชอบให้เสนอต่อคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย ในการประชุม ครั้งที่ 3/2565 เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2565
- 6.5 คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย เห็นชอบให้นำเสนอหลักสูตรต่อคณะกรรมการ กลั่นกรองหลักสูตรสภาวิชาการในการประชุม ครั้งที่ 6/2565 เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2565
- 6.6 คณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตรสภาวิชาการ (หลักสูตรกลุ่มเกษตรศาสตร์) เห็นชอบหลักสูตรให้เสนอต่อสภาวิชาการในการประชุม ครั้งที่ 1/2565 วันที่ 21 พฤษภาคม 2565
- 6.7 คณะกรรมการสภาวิชาการ เห็นชอบให้นำเสนอหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัย ในการประชุม ครั้งที่ 5/2565 วันที่ 28 พฤษภาคม 2565
- 6.8 สภามหาวิทยาลัย ให้ความเห็นชอบหลักสูตร ในการประชุม ครั้งที่ 4/2565 วันที่ 11 มิถุนายน 2565

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรมีความพร้อมเผยแพร่คุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2558 ในปีการศึกษา 2567

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

เนื่องจากเป็นสาขาที่สอนเป็นแบบสหวิทยาการ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทุกภาคส่วน จึงสามารถประกอบอาชีพที่เกี่ยวกับงานพัฒนาในทุกสาขาอาชีพ ดังต่อไปนี้

1. อาจารย์ในสถาบันการศึกษา
2. นักวิชาการเกษตร
3. นักส่งเสริมการเกษตร
4. นักพัฒนาชุมชน
5. นักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
6. ข้าราชการครู
7. ข้าราชการตำรวจ
8. ข้าราชการทหาร
9. เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ
10. เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาคเอกชน
11. เจ้าหน้าที่หน่วยงานองค์กรอิสระฯ
12. นักธุรกิจ
13. ประกอบอาชีพอิสระ

9. ชื่อ ตำแหน่ง และคุณวุฒิการศึกษาของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ที่	ตำแหน่ง ทาง วิชาการ	ชื่อ-สกุล	คุณวุฒิ	สาขาวิชา	สำเร็จการศึกษาจาก	ปี พ.ศ.
1	ผุ้ช'ว ย ศาสตราจารย์	นางสาว ผานิตย์ นาขยัน	Doctor of Philosophy	Soil and Environmental Sciences	National Chung Hsing University, Taiwan	2556
			วิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต	การใช้ที่ดินและการ จัดการทรัพยากร ธรรมชาติอย่างยั่งยืน	มหาวิทยาลัยแม่โจ้	2550
			เกษตรศาสตร์ บัณฑิต	การจัดการการผลิต พืช	มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช	2547
			วิทยาศาสตร์ บัณฑิต	ชีววิทยาประยุกต์	สถาบันราชภัฏเชียงใหม่	2539
2	อาจารย์	นายรัชชานนท์ สมบูรณ์ชัย	ปรัชญา ดุษฎี บัณฑิต	พัฒนาทรัพยากร ชนบท	มหาวิทยาลัยแม่โจ้	2557
			วิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต	เศรษฐศาสตร์เกษตร	มหาวิทยาลัยแม่โจ้	2545
			ศิลปศาสตร์ บัณฑิต	นิเทศศาสตร์	วิทยาลัยครูเชียงใหม่	2536
3	อาจารย์	ว่าที่ ร้อยตรี ปรมินทร์ นาระทะ	วิทยาศาสตร์ดุษฎี บัณฑิต	ส่งเสริมการเกษตร และพัฒนาชนบท	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	2558
			วิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต	ส่งเสริมการเกษตร	มหาวิทยาลัยแม่โจ้	2550
			วิทยาศาสตร์ บัณฑิต	พืชศาสตร์-พืชสวน ประดับ	มหาวิทยาลัยแม่โจ้	2546

10. สถานที่จัดการเรียนการสอน

อาคารเรียนและปฏิบัติการรวมทางปฐพีวิทยา และฝึกอบรมทางดินและปุ๋ยชั้นสูง
คณะผลิตกรรมการเกษตร

11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

11.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

การพัฒนาสังคมไทยที่ผ่านมาได้เน้นที่การพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวคิดและทฤษฎีตะวันตก
ซึ่งมีรากฐานแนวคิดและทฤษฎีอันไม่สอดคล้องกับภูมิสังคมของไทย จึงได้ก่อปัญหาหลายประการ
ทั้งปัญหาความเสื่อมโทรมของสังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม จนนำไปสู่ภาวะเศรษฐกิจ
และสังคมมีปัญหาการพัฒนาไม่ยั่งยืน สถานการณ์เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อความหลากหลาย
ทางชีวภาพ และสภาวะทางกายภาพของทรัพยากรดิน น้ำ และป่าไม้ ทั้งในอดีตจนถึงปัจจุบัน

เมื่อสถานการณ์รุนแรงถึงระดับหนึ่งแล้วจะไม่เหลือทรัพยากรที่มาใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจได้อีกต่อไป ด้วยสถานการณ์ที่กล่าวมา รัฐบาลมีนโยบายการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 มีนโยบายการนำแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการพัฒนาประเทศ ซึ่งมีเป้าหมายเดียวกับองค์การสหประชาชาติที่กำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals; SDGs) ที่เน้นการพัฒนาที่สมดุลของเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการผลิต บริโภคที่ยั่งยืนและมีความมั่นคงทางอาหาร (Food security) เกิดการสร้างเศรษฐกิจคุณธรรม ลดการเหลื่อมล้ำของประชากร เป้าประสงค์เหล่านี้เป็นเป้าหมายที่ต้องการแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนซึ่งมีแนวทางปฏิบัติอันแทรกอยู่ในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ อาทิ เช่น เป้าหมาย SDGs ที่ 1 ยุติความยากจน เป้าหมายที่ 2 ยุติความหิวโหย เป้าหมายที่ 3 การมีสุขภาพที่ดี เป้าหมายที่ 4 การส่งเสริมการศึกษาที่มีคุณภาพ เป้าหมายที่ 8 การส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนและครอบคลุม เป้าหมายที่ 10 การลดความเหลื่อมล้ำทั้งภายในและภายนอกประเทศ เป้าหมายที่ 12 การส่งเสริมผลิตและบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน เป้าหมายที่ 16 การสร้างสังคมสันติสุข ยุติธรรมและมีสถาบันทางสังคมที่มีความเข้มแข็ง และเป้าหมายที่ 17 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในทุกกระดับ นอกจากนี้องค์ความรู้ในเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังเชื่อมโยงไปถึง BCG Economy หรือ เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy) ซึ่งเป็นแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ของสหประชาชาติอย่างน้อย 5 เป้าหมาย ได้แก่ การผลิตและบริโภคที่ยั่งยืน การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การอนุรักษ์ความหลากหลาย ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การลดความเหลื่อมล้ำ โดยมีแนวคิดการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปยกระดับความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืนให้กับ 4 อุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-curves) ได้แก่ อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร อุตสาหกรรมพลังงานและวัสดุ อุตสาหกรรมสุขภาพและการแพทย์ และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ โดยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมจะเข้าไปช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้กับผู้ผลิตที่เป็นฐานการผลิตเดิม เช่น เกษตรกรและชุมชน ตลอดจนสนับสนุนให้เกิดผู้ประกอบการที่ผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าเพิ่มสูงหรือนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการผลิตที่มีคุณภาพ

11.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

สืบเนื่องจากการพัฒนาตัวทางเศรษฐกิจ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องทางด้านสังคม และวัฒนธรรม เช่น การอพยพของคนวัยแรงงานมาสู่เมืองใหญ่ เป็นผลโดยตรงทำให้ในชนบทขาดกำลังคนที่จะพัฒนาท้องถิ่นตนเอง หรือการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ทำให้ชุมชนชนบทเปลี่ยนแปลงสู่วัฒนธรรมเมืองอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดผลเสียแก่เด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง รวมถึงอัตราการเกิดลดน้อยลง และทำให้เกิดสังคมผู้สูงอายุขึ้น คนในวัยแรงงานมุ่งสู่ภาคอุตสาหกรรม ทำให้ผู้สูงอายุถูกละเลยในชนบทและในเมืองใหญ่ ในขณะที่ความขัดแย้งระหว่างประเทศทำให้ทรัพยากรถูกทำลาย และขาดแคลนทรัพยากรในอนาคตอาจทำให้เกิดการแย่งชิงทรัพยากรตามมาอีก ดังนั้น การฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ดิน น้ำ และป่าไม้ ให้คงความอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่ง

อาหารและรายได้แก่ชุมชน การพัฒนาที่เป็นไปตามศักยภาพของชุมชนจะช่วยให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ จะช่วยไม่ให้เกิดการอพยพของคนวัยแรงงานมาสู่เมืองใหญ่ ผู้สูงอายุในชุมชนมีลูกหลานดูแล ชีวิตความเป็นอยู่ในครอบครัวมีความอบอุ่น มีผลทำให้ชุมชนเข้มแข็ง และรักษาความสัมพันธ์ทางสังคมของชุมชน และวัฒนธรรมของตนเองไว้ได้ โดยใช้ภูมิปัญญาของแต่ละท้องถิ่นมาช่วยในการพัฒนาชุมชนให้เจริญทั้งทางด้านกายภาพและวิถีชีวิตที่เป็นสุข มีการทำมาหากิน (Livelihoods) จากฐานทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนตนเอง

ผลกระทบจาก ข้อ 11.1 และ 11.2 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย

การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถที่จะวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้ต่าง ๆ อีกทั้งมีประสบการณ์และความชำนาญในแนวคิด ตลอดจนมีทักษะทางปฏิบัติในการพัฒนาทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับภูมิสังคมอย่างยั่งยืน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของทางเลือกในการพัฒนาเพื่อบรรลุสู่ความยั่งยืนของประเทศ ภูมิภาค และโลกในอนาคต

12.1 การพัฒนาหลักสูตร

หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน มีปรัชญาในการพัฒนา โดยนำหลักการพัฒนามาตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 คือ “เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” มาใช้เป็นกรอบการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการพัฒนานั้นต้องสอดคล้องกับภูมิสังคม อันได้แก่ สภาพพื้นที่ทางกายภาพ หรือสภาพทางภูมิศาสตร์ อันได้แก่ ทรัพยากรดิน น้ำ ลม ไฟ และสภาพภูมิศาสตร์ทางสังคม อันได้แก่ วิถีชีวิต ความเชื่อ ประเพณี และวัฒนธรรมเป็นสำคัญ และน้อมนำ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งทรงเน้นความพอดี พอสมควรตามฐานะ ความมีเหตุมีผล และการมีภูมิคุ้มกันมาเป็นแนวคิดในการพัฒนาและดำรงชีวิต โดยบูรณาการหลักของการของ ความมีเหตุมีผล การรู้ประมาณตน และการมีเกราะป้องกันตัวเอง คำนึงถึงขีดจำกัดสูงสุดในศักยภาพของตนเอง และการใช้ความรู้แจ้งและรอบรู้ ตลอดจนการนำหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เป็นการดำเนินงานในลักษณะทางสายกลางที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของสังคมไทย สามารถปฏิบัติได้จริง โดยเน้น “การพัฒนาคน” เป็นตัวตั้ง ยึดหลักผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมตัดสินใจของชุมชน การพัฒนาตามแนวพระราชดำริจะเป็นทางเลือกของการพัฒนาที่จะนำไปสู่ประโยชน์สุขของคนและสังคมอย่างยั่งยืน สามารถนำแนวคิดตามพระราชดำริไปพัฒนางานของประชาชนได้ทุกสาขาอาชีพ ทั้งนี้โดยมีหลักการแกนกลางคือการพัฒนาแบบภูมิสังคมนั่นเอง

12.2 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เป็นมหาวิทยาลัยที่มีพื้นฐานทางการเกษตรเปิดการเรียนการสอนมาเป็นระยะเวลากว่า 80 ปี มีการสั่งสมองค์ความรู้ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเกษตร สังคมศาสตร์ ที่พร้อมจะบูรณาการให้เป็นองค์ความรู้ใหม่ที่เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาของคนในชนบทในแต่ละกรณี การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา

การพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน จะเป็นการบูรณาการศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สอดคล้องกับสภาพ “ภูมิ” และสภาพ “สังคม” อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป โดยได้ตอบสนองต่อวิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัย คือ

1) หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน ที่พัฒนาในรอบนี้ ได้ตอบสนองวิสัยทัศน์และพันธกิจของมหาวิทยาลัยด้านการเกษตร เนื่องจากการพัฒนาตามแบบภูมิสังคมเป็นหลักของศาสตร์ที่สามารถนำไปพัฒนาการเกษตรในทุกรูปแบบได้ ใช้เป็นหลักคิดแกนกลางเพื่อบูรณาการกับกระบวนการทางเกษตรในทุกขั้นตอนตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำจนถึงปลายน้ำ เน้นการสร้างคนให้มีความคิดในเชิงบูรณาการงานหลักของตนให้พัฒนาหรือร่วมพัฒนากับอาชีพอื่นได้

2) หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาภูมิสังคมอย่างยั่งยืน มีความเกี่ยวข้องข้องในการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในวิชาการ โดยเฉพาะนักพัฒนา ที่ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงโดยเน้นทางด้านเกษตรที่ยั่งยืน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สามารถใช้วิชาทางวิทยาศาสตร์หรือสังคมศาสตร์ประยุกต์ที่เหมาะสมกับสภาพภูมิสังคม และสาขาวิชาที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชนท้องถิ่น และสังคมของประเทศ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ขยายบริการวิชาการและความร่วมมือในระดับประเทศและนานาชาติ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาของชาติและมีจิตที่มีแนวคิดและแนวปฏิบัติในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สร้างและพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีความโปร่งใสในการบริหารงาน โดยมีการจัดการเรียนการสอนที่สร้าง และเสริมให้เกิดมหาบัณฑิตที่มีตัวตนของนักพัฒนาที่ยั่งยืนผ่านกระบวนการศึกษาและรายวิชาทั้งด้านปรัชญาการพัฒนาของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 (พระราชปรัชญา) หลักการทำงานพัฒนาจากหลักการทรงงาน เหล่านี้จะเป็นทั้งวิชาการทางโลกและทางธรรมในการดำรงชีวิตของผู้คนทุกระดับ ทุกสาขาอาชีพ

ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญา

มุ่งสร้างมหาบัณฑิตที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านการพัฒนาภูมิสังคม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทต่าง ๆ และร่วมสร้างความรู้ด้านการพัฒนาภูมิสังคมเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืน

1.2 ความสำคัญ ของหลักสูตร

เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาที่เป็นไปตามภูมิและสังคม โดยท่าน ดร.สุเมธ ตันติเวชกุลได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรว่า “ถึงเวลาแล้วที่คนไทยจะได้รับรู้รับทราบเกี่ยวกับปรัชญาหลักการ และแนวทางของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ได้ทรงเมตตาแสงประทีปแห่งปัญญาให้กับพสกนิกรชาวไทย ได้ดำรงชีวิตอยู่บนจุดหมายปลายทางของ “ประโยชน์สุข” เพราะจะทำให้ประเทศได้พัฒนาเจริญก้าวหน้าอย่างสอดคล้องกับ “ภูมิสังคม” ทำให้เรามีการพัฒนาอย่างยั่งยืน ไม่ต้องประสบกับระบบการพัฒนาแบบจุดพลู สว่างไสวอยู่ชั่ววูบแล้วมามีด แล้วความวินาศก็ตามมา เพราะเราไม่ได้ยึดความ “พอเพียง” เป็นที่ตั้ง ดังที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงสั่งสอนเรา” โดยหลักสูตรได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่สนองหลักการพัฒนาดังกล่าว ซึ่งจะทำให้ผู้ที่เข้าศึกษาได้รับความรู้ ข้อเท็จจริงในหลักการพัฒนาตามแนวพระราชดำริฯ ที่สามารถไปปรับใช้ในการพัฒนาหน่วยงาน และชุมชนของตนเอง และนำองค์ความรู้ที่ได้ไปขยายผลต่อชุมชน สังคม ต่อไป

1.3 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อผลิตมหาบัณฑิตที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- 1.3.1 มีความรอบรู้ ความสามารถ ทั้งในทางทฤษฎีและการปฏิบัติในด้านการพัฒนาที่สอดคล้องกับภูมิสังคม
- 1.3.2 สามารถสร้างองค์ความรู้ด้านการพัฒนาภูมิสังคมที่เชื่อมโยงวิชาการกับการปฏิบัติ
- 1.3.3 มุ่งมั่นเผยแพร่แนวพระราชดำริด้านการพัฒนาขององค์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ให้สังคมได้รับรู้ และสืบสาน รักษาและต่อยอด องค์ความรู้อันนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการและโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ

การศึกษาแบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

ไม่มีการจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มีการจัดการศึกษาระบบอื่น นอกเหนือจากระบบทวิภาค

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน - เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ภาคการศึกษาที่ 1 เดือนมิถุนายน - เดือนตุลาคม

ภาคการศึกษาที่ 2 เดือนพฤศจิกายน - เดือนมีนาคม

นอกเวลาราชการ วันเสาร์ - วันอาทิตย์ ระหว่างเวลา 08.00 - 17.00 น.

หรือให้เป็นไปตามปฏิทินการศึกษาของมหาวิทยาลัยที่ประกาศใช้ในขณะนั้น

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

แผน ก แบบ ก 1

1) เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิตศึกษา ตามระเบียบและประกาศอื่นๆ ของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง ที่บังคับใช้ในขณะนั้น หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทุกสาขาวิชา หรือเทียบเท่า จากสถาบันอุดมศึกษาที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) หรือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (กพ.) รับรอง

2) เป็นผู้ที่มีทักษะงานวิจัยที่โดดเด่น มีการทำงานและมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการทำงานตามแนวพระราชดำริไม่น้อยกว่า 3 ปี ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

3) นักศึกษาต่างชาติที่ต้องการเข้าศึกษาต้องผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

แผน ก แบบ ก 2

1) เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิตศึกษา ตามระเบียบและประกาศอื่นๆ ของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง ที่บังคับใช้ในขณะนั้น หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทุกสาขาวิชา หรือเทียบเท่า จากสถาบันอุดมศึกษา ที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) หรือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (กพ.) รับรอง

2) เป็นผู้ที่มีความสนใจการศึกษาด้านหลักการการพัฒนาตามแบบภูมิสังคม มีทักษะในด้านวิชาการและสามารถนำเสนอผลงานทางวิชาการได้

3) นักศึกษาต่างชาติที่ต้องการเข้าศึกษาต้องผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

แผน ข

1) เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิตศึกษา ตามระเบียบและประกาศอื่นๆ ของมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง ที่บังคับใช้ในขณะนั้น หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทุกสาขาวิชา หรือเทียบเท่า จากสถาบันอุดมศึกษา ที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) หรือสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (กพ.) รับรอง

2) เป็นผู้ที่มีความสนใจการศึกษาด้านหลักการการพัฒนาตามภูมิสังคม มีทักษะในด้านวิชาการ

3) นักศึกษาต่างชาติที่ต้องการเข้าศึกษาต้องผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

- 1) นักศึกษาบางส่วนขาดทักษะความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ
- 2) นักศึกษามีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ น้อยกว่าที่ต้องการในการสืบค้นข้อมูลที่ต้องการ

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหา / ข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 2.3

- 1) จัดทดสอบความสามารถทางภาษา เพื่อจัดหลักสูตรสอนเสริมตามความสามารถของผู้เรียน หรือตามเงื่อนไขของบัณฑิตวิทยาลัย
- 2) จัดให้นักศึกษาเรียนวิชาที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม กรณีที่นักศึกษามีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ น้อยกว่าที่ต้องการในการสืบค้นข้อมูลที่ต้องการ
- 3) จัดให้มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาประจำตัวนักศึกษา และเพิ่มบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้คำปรึกษาวิชาการและวิชาชีพ การครองชีวิตในสังคม เป้าหมายชีวิต การเตรียมพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน (Employment)